

Galerii: igavene energia ja maa-alused linnad – nii nägi 2017 välja Nõukogude 1960. aasta lastefilmis

Kaur Maran

JAGA FACEBOOKIS

KOMMENTEERI

PRINDI ARTIKKEL

JAGA ARTIKLIT

5. jaanuar 2017 12:00

Nõukogude diafilm "Aastal 2017" | FOTO: Sergey Pozdnyakov, VK

Diafilmis «Aastal 2017» võime näha, kuidas Nõukogude visionäärid nägid 1960. aastal praeguseks sündinud teaduslikke saavutusi.

Kuigi paljudes avaliku elu valdkondades osutus aasta 2016. pigem tavalisest raskemaks, toimus teaduse vallas siiski palju märkimisväärseid saavutusi ning võib oodata, et ka uus aasta toob

tavalisest raskemaks, toimus teaduse vallas siiski palju märkimisväärseid saavutusi ning võib oodata, et ka uus aasta toob endaga uusi avastusi.

Hiljuti vene sotsiaalmeedias levima hakanud diafilmilt võib aga näha, millisena kujutasid käesolevat aastat Nõukogude kunstnikud 1960. aastal. Käsitsi edasikeeratava diafilmi peategelane on 2017. aasta koolipoiss Igor, kes õpib koolis, kuidas Nõukogude teadus on võtnud kontrolli alla looduse enda – ehitanud tammi üle Beringi väina, hävitanud «ebavajalikud» mäed ja rajanud päikeselised maa-alused kaevanduslinnad Arktikasse. Köögis toimetab ema asemel nuti-kombain, olemas on isegi tänapäevase Skype'i-laadne televideofon ning kõike seda toidab kiirelt maailma muutev meson-energia.

Lõplikult ei ole aga kadunud ka kurjad imperialistid, kellega peab võitlusse asuma Igori isa Jevgeni. Samal ajal valmistub aga Moskva tähistama Suure Oktoobrirevolutsiooni 100 aasta juubelit.

Kuigi kõik filmis ette nähtud ennustused ei ole tõeks osutunud, on selles siiski mõndagi täppi läinud. Näiteks ei ole ise toitu valmistavad köögikombainid tänaseks enam midagi ulmelist ja ka rongid on saavutamas aina suuremaid kiirusi. Samas jääb 30 minutiga Moskvast polaarjoone taha jõudmine ka praegu kättesaamatuks ning lendavatest ilmakontrolli jaamadest võime seniajani vaid unistada.

Filmi nimi ongi «2017. aastal», autoriks V. Strukova ja V. Ševtšenko. Kunstnik L. Smehov, tootjaks studio Diafilm. Pildid avaldas vastu aastavahetust [sotsiaalvõrgustikus VKontakte](#) Peterburi elanik ja kolleksionäär Sergei Pozdnjakov.

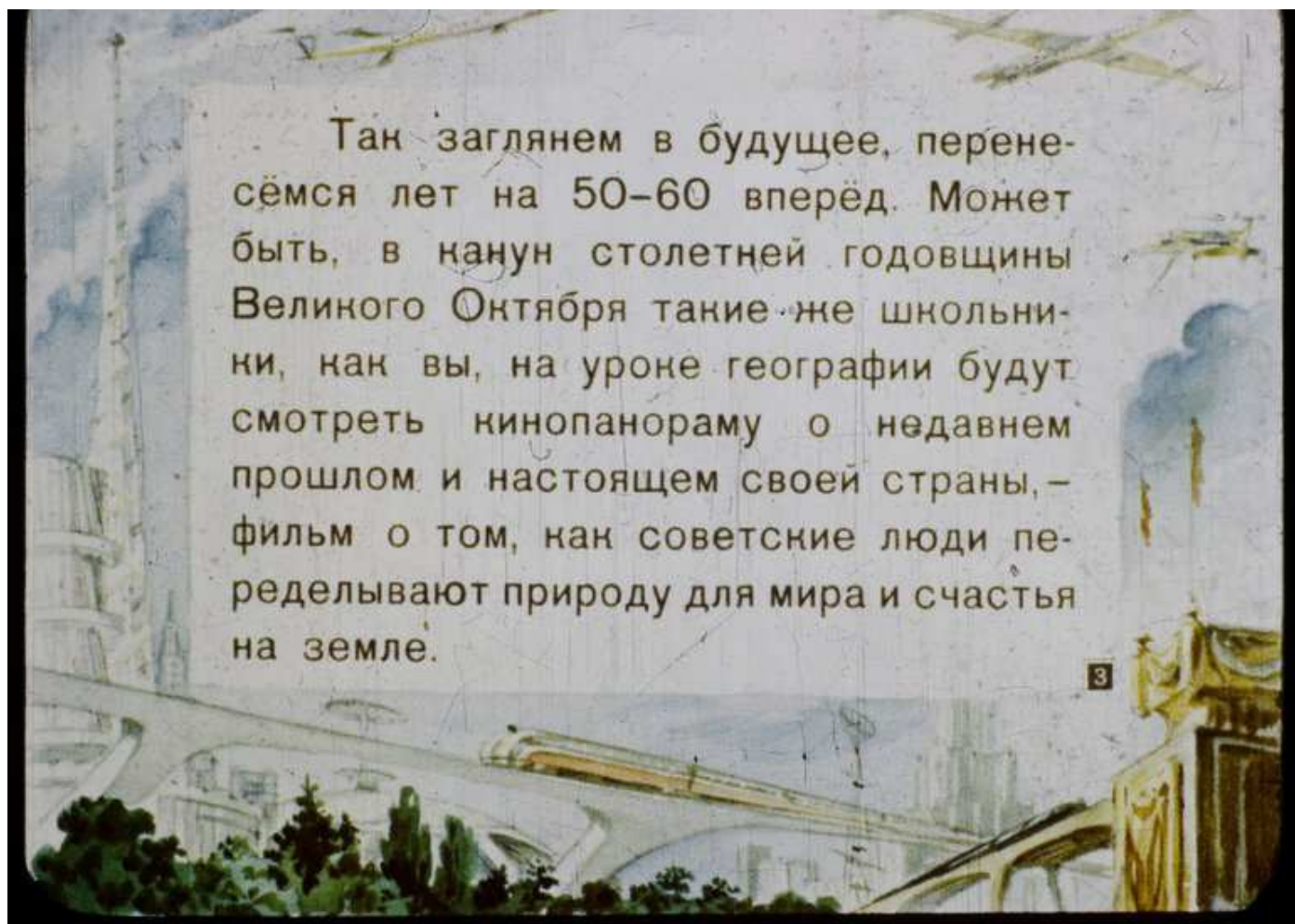

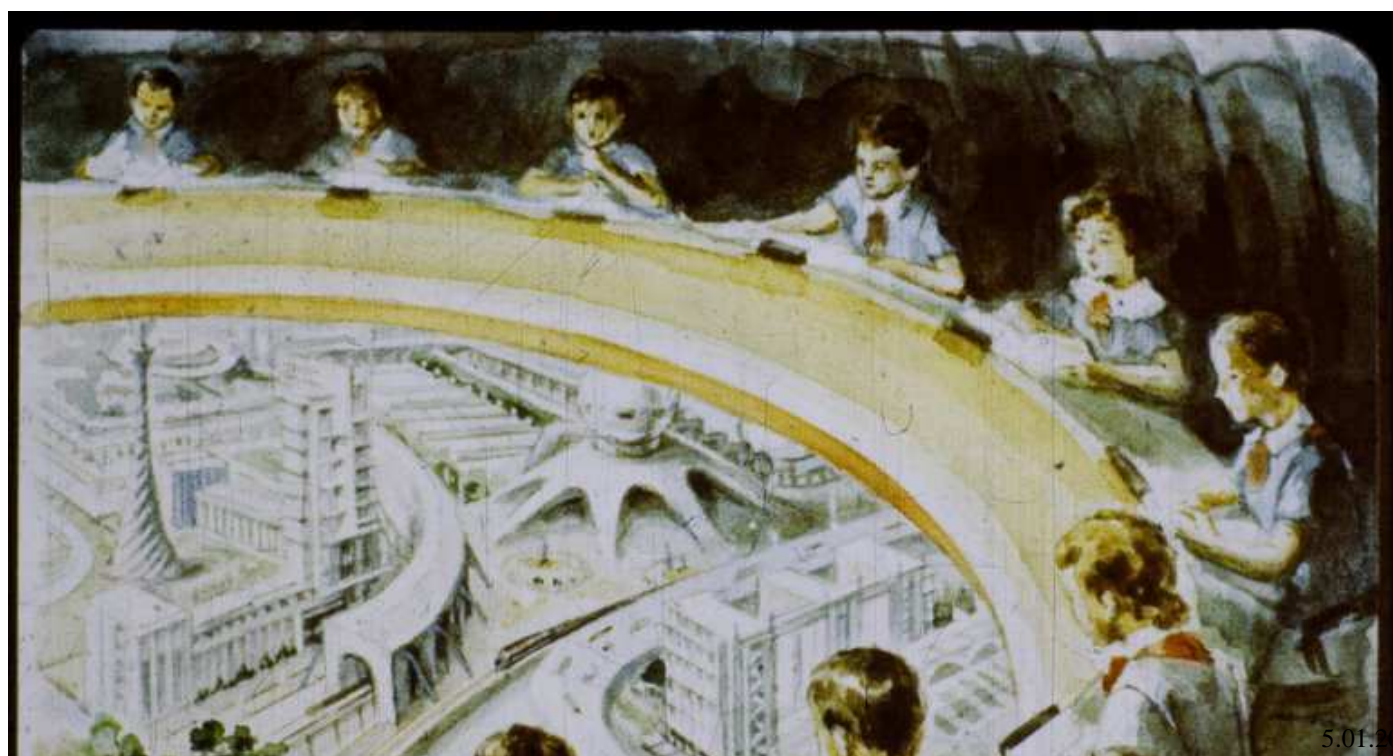
Nõukogude diafilm «Aastal 2017». Autorid V. Strukov ja V. Ševtšenko, kunstnik L. Smehov. Stuudio Diafilm 1960 / Sergey Pozdnyakov, VK

Keda ei huvitaks tulevik? Milline ta on? Kes ei tahaks heita pilku tulevasele aastasajale? Lugeses teaduslik-fantastilisi raamatuid, tutvudes teaduslike arvestuste ja julgete inseneriteaduslike projektidega, saame siiski luua endale pildi tulevikust. / Sergei Pozdnjakov, VK

Aga vaatame siis tulevikku, lähme ajas 50-60 aastat edasi. Võimalik, et ka Suure Oktoobrirevolutsiooni sajanda aastapäeva eel vaatavad samasugused koolilapsed nagu teie geograafiatunnis panoraamkino oma riigi olevikust ja lähiminevikust – filmi sellest, kuidas nõukogude inimesed on kujundanud ümber looduse, et Maal valitseks rahu ja õnn. / Sergei Pozdnjakov, VK

Вот эти школьники 2017-го года в учебном кинозале. Особый приём кино – „лупа времени“ позволяет им наблюдать, как создавался новый облик страны.

Siin on näha 2017. aasta koolilapsed õppetstarbelises kinossaalis. Kinos näidatav «ajaluup» võimaldab neil jälgida, kuidas kujunes maa uus vorm. / Sergei Pozdnjakov, VK

Ребята увидели, как протягивались навстречу друг другу пролёты мостов над бездонными горными ущельями...

Lapsed näevad, kuidas kohtusid põhjatute mägikanjonite kohal «ülelennu-sillad».. / Sergei Pozdnjakov, VK

..kuidas ülitäpselt suunatud aatompommiplahvatused lõikasid maapinnast välja ebavajalikud mäed ja murdsid maasse kanalid... / Sergei Pozdnjakov, VK

...kuidas pöörati ümber Obi ja Jenisei jõgede vool ning suunati see Kaspia merre. See ammugi kokkukuivamise määrke näidanud meri võtab nüüd vastu uued vett täis jõed. / Sergei Pozdnjakov, VK

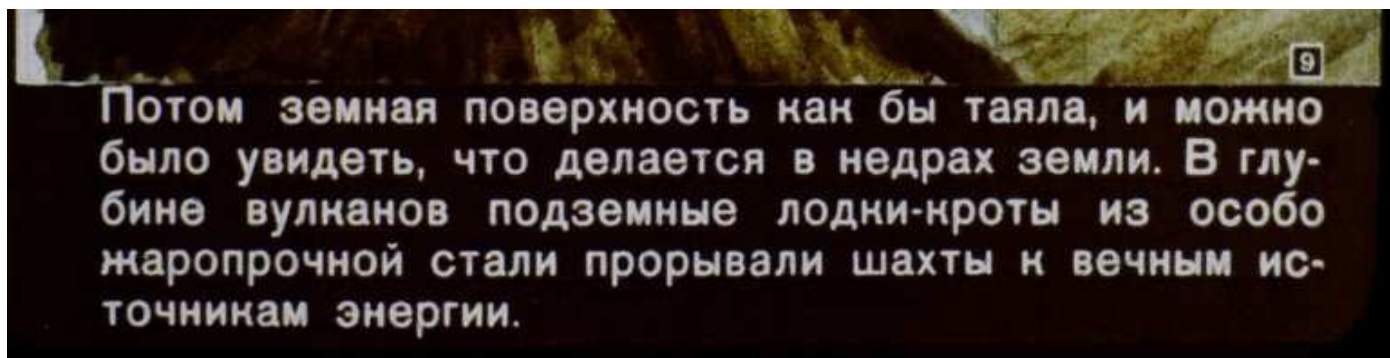

Ребята услышали голос диктора: „А вот плотина через Берингов пролив. По ней – видите? – мчатся атомные поезда. Плотина преградила путь холодному течению из Ледовитого океана, и климат Дальнего Востока улучшился.“

Lapsed kuulsid diktori häält: «Siin näeme Beringi väina paisu. Näete, üle selle tuhisevad aatomrongid. Tamm takistab Põhja-jäämere külma vee voolamise ja nii on Kaug-Ida kliima paranenud. / Sergei Pozdnjakov, VK

Потом земная поверхность как бы таяла и можно

Seejärel maapind justkui sulas ja näha oli, mis toimub maapõues. Oli näha, kuidas kuumakindlast terasest maa-alused mutt-laevad olid vulkaanide sügavusse murdnud igavese energia allikateni viivad šahtid. / Sergei Pozdnjakov, VK

Seejärel kadus ka Maa ja võis näha, kuidas footonraketid kandsid tähelaevu peaaegu valguskiirusel sellise kaugel, aga meile kõige lähema tähesüsteemi nagu Alfa Centauri poole. / Sergei Pozdnjakov, VK

Когда киносеанс окончился, учитель географии Николай Борисович напомнил, что завтра класс отправляется на экскурсию в подземный город Углеград, расположенный в Заполярье.

Pärast kinoseansi lõppu tuletas geograafiaõpetaja Nikolai Borissovitš kõigile meelde, et järgmisel päeval seisis klassil ees ekskursioon Polaarjoone taga asuvasse maa-alusesse Uglegradi linna (Söelinna - K.M.) / Sergei Pozdnjakov, VK

На следующее утро Игорь проснулся от лёгкого щелчка по носу. Так будили его стенные часы, в шутку придуманные его отцом, одним из диспетчеров Центрального института управления погодой.

Järgmisel hommikul äratas Igori kerge koputus ninale. Nii äratasid teda seinakellad, mille tema Ilma Valitsemise Keskinstituudi dispetšerist isa oli naljaviluks välja mõelnud. / Sergei Pozdnjakov, VK

13

Прищурившись, мальчик увидел, как мягкая пластмассовая рука, только что разбудившая его, втягивается назад в корпус часов. „Сегодня я собственными глазами увижу Углеград!“ – с радостью подумал Игорь.

Silmi kissitades nägi poiss, kuidas teda äratanud pehme plastist käsi tõmbus tagasi kella korpusesse. «Täna näen ma oma silmaga Uglegradi!» mõtles Igor rõõmsalt. / Sergei Pozdnjakov, VK

14

Мама на кухне не было, но она оставила записку – задание умной кулинарной машине. Мой любимый

Мама на кухне не было, но она оставила записку – задание умной кулинарной машине. „Мой любимый завтрак!“ – обрадовался мальчик.

Ema köögis ei olnud, kuid ta oli jätnud maha sildi – selleks oli ülesanne nuti-köögikombainile. «See on mu lemmikhommikusöök!» rõõmustas poiss. / Sergei Pozdnjakov, VK

Игорь осторожно пустил агрегат и бросил в про- рез записку. Выполняя задание, невидимые лучи ощупывали очертания букв на записке, ковши-авто- маты отмеривали, что нужно, специальные ножи быстро резали овощи.

Igor täidab ettevaatlikult agregaadid ja sisestab avasse sildi. Masin asubki ülesannet täitma – nähtamatud kiired kompavad tähti sildil, automaatkulbid mõõdavad, mis vaja ning spetsiaalsed noad hakivad kiiresti köögiviljad. / Sergei Pozdnjakov, VK

Вдруг из кабинета отца донёлся звонкий мамин голос.

Järsku kostab isa kabinetist ema hääl. / Sergei Pozdnjakov, VK

Мама смотрела с экрана телеvideфона. Она стояла на палубе теплохода. Здесь разместился детский сад, в котором находились её младшие дети. – „С завтраком справился?“ – спросила мама улыбаясь.

Em vaatab vastu televideofoni ekraanilt. Ta seisab mootorlaeval, kus tema nooremad lapsed lasteaias käivad. «Kas hommikusöögiga said hakkama?» küsib ema naeratades. / Sergei Pozdnjakov, VK

– „Ты... на Чёрном море?!“ – удивился Игорь. – „Я в командировке – инспектирую черноморские плавучие детсады, а заодно и своих навестила... Передай папе по телефону, что я вернусь только завтра“.

«Kas... sa oled Mustal merel?» imestab Igor. «Ma olen komanderingus – inspekteerin Musta mere ujuvaid lasteaedu, aga külastasin ka omasid. Anna isale telefoni teel teada, et jõuan koju alles homme.» / Sergei Pozdnjakov, VK

Через полчаса Игорь был уже далеко от столицы. Арктика встретила прибывших неистойвой пургой. Москвичей окружили местные работники.

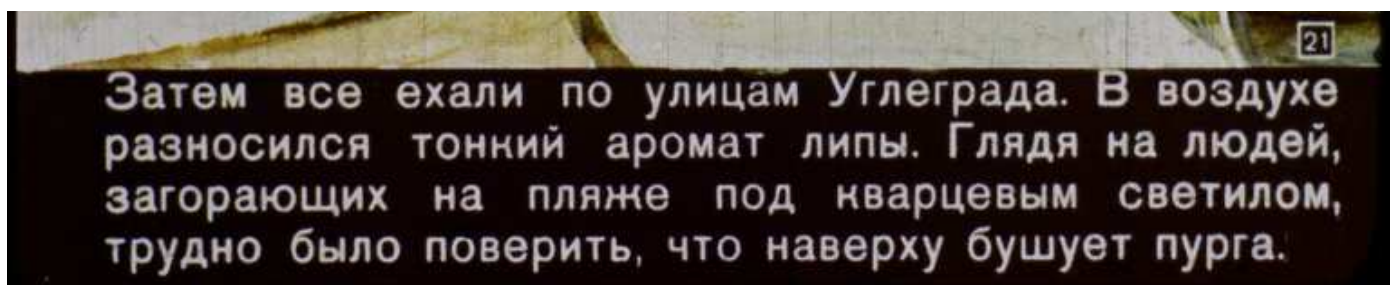
Poole tunni pärast on Igor juba pealinnast kaugel. Arktika võtab saabujaid vastu metsiku lumetormiga ning

Poole tunni pärast on Igor juba pealinnast kaugel. Arktika võtab saabujaid vastu metsiku lumetormiga ning kohalikud töölisel moodustavad moskvalaste ümber ringi. / Sergei Pozdnjakov, VK

Ekskursioonigrupi ees avaneb luuk ja lai eskalaatorilint veab nad allapoole. / Sergei Pozdnjakov, VK

Затем все ехали по улицам Углеграда. В воздухе разносился тонкий аромат липы. Глядя на людей, загорающих на пляже под кварцевым светилем, трудно было поверить, что наверху бушует пурга.

Seejärel sõidetakse juba Uglegradi tänavaid mööda. Õhus levib lepuuude õrn lõhn ja rannas kvartsvalguse all päevitavaid inimesi vaadates on raske uskuda, et peade kohal möllab lumetorm. / Sergei Pozdnjakov, VK

А на окраине огромные стальные комбайны вгрызались в породу. Много интересного сообщил школьникам главный инженер Углеграда Владислав Иванович.

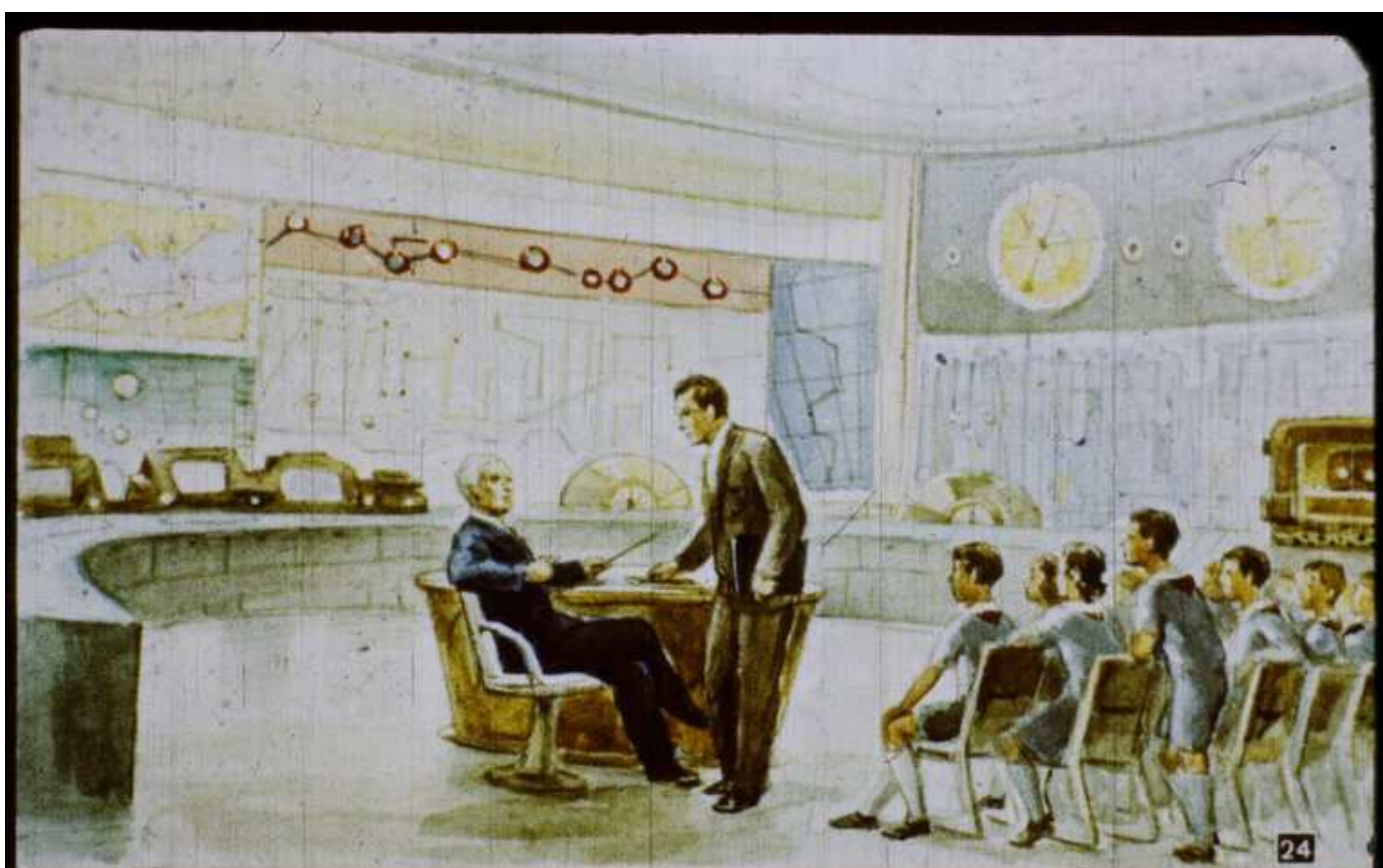
Linnaservas puurivad hiiglaslikud terasest kombainid maasse. Uglegradi peainsener Vladislav Ivanovitš räägib koolilastele palju huvitavat. / Sergei Pozdnjakov, VK

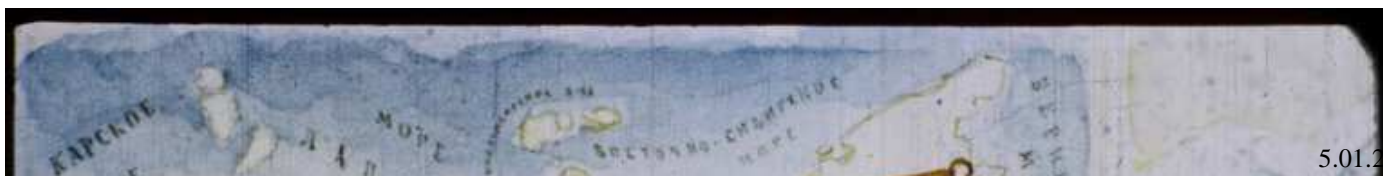
– У нас тут, под землёй, царит вечная весна, – рассказывал он с гордостью, – но вот напризная погода наверху срывает нам график отправки продукции.

«Meil siin maa all valitseb igavene kevad,» seletab ta uhkusega. «Ainult üleval valitsev kapriisne ilm võib meie toodangu tarnegraafikut segada.» / Sergei Pozdnjakov, VK

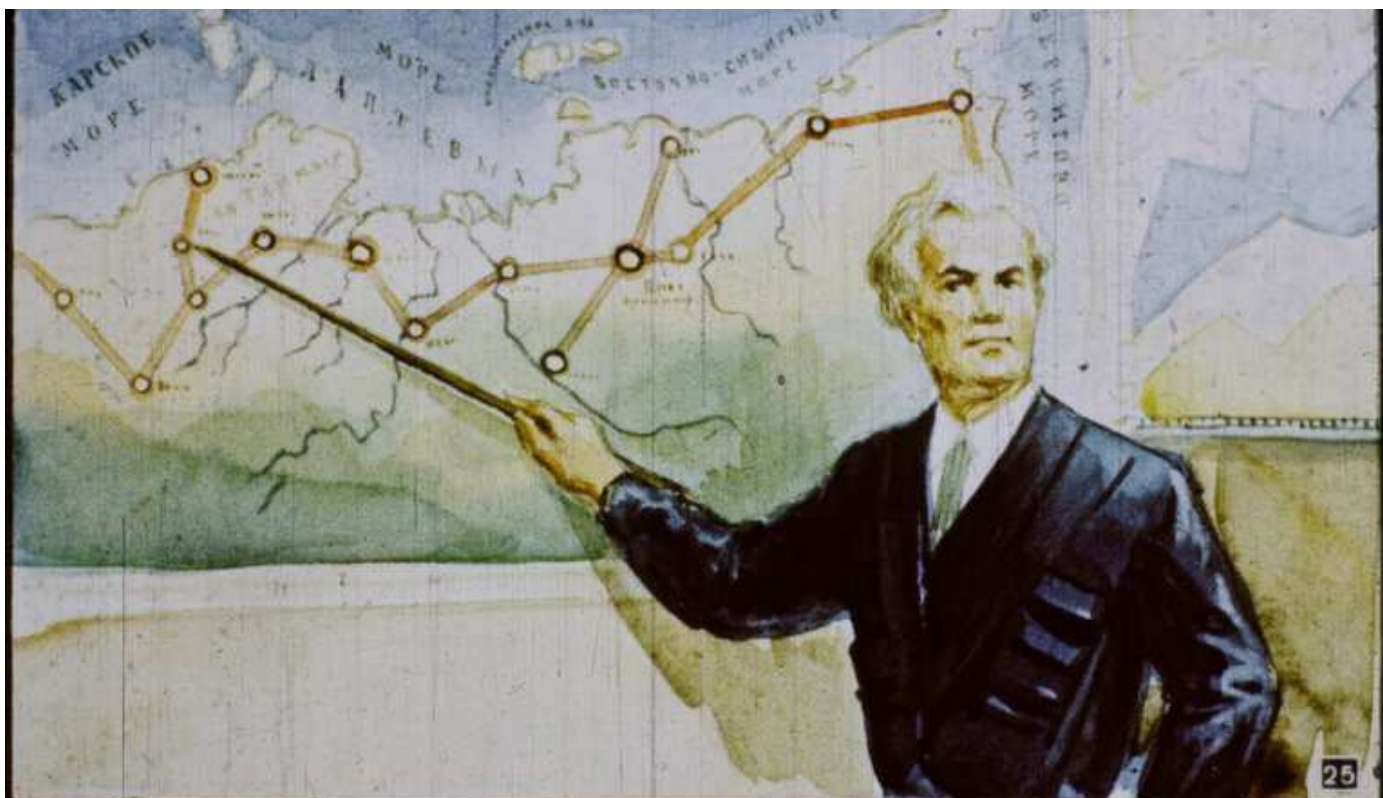

– А строящаяся летающая станция управления погодой не могла бы справиться с напризами арктической погоды? – спросил Николай Борисович. Ребята с интересом ждали ответа главного инженера.

Aga kas praegu ehitatav lendav ilmavalitsemise jaam ei võiks aidata Arktika kapriisse ilmaga hakkama saada?» küsib geograafiaõpetaja Nikolai Borisovitš. Lapsed ootavad huviga peainseneri vastust. / Sergei Pozdnjakov, VK

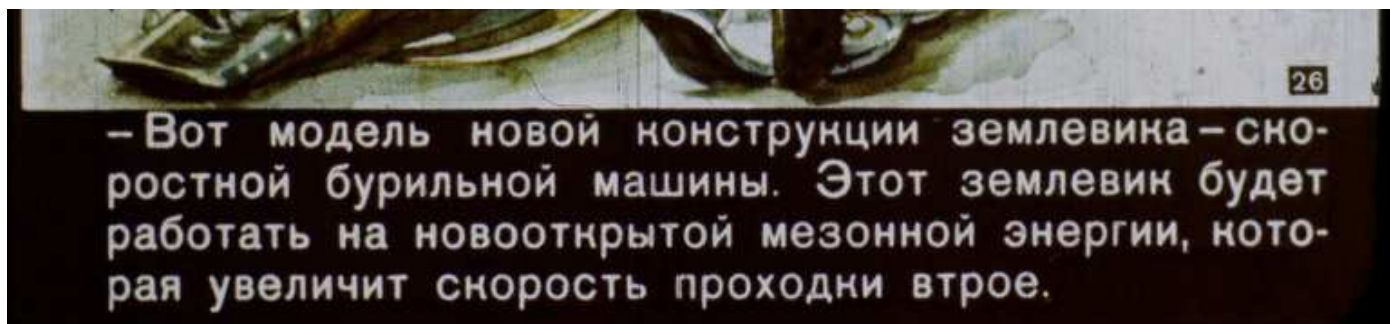

–Пока действия летающей станции носят временный характер,—ответил Владислав Иванович.—А создать условия для непрерывного потока грузов может только междугородное метро через всю Арктику.

«Praegu on lendavate jaamade toime vaid ajutine,» vastab Vladislav Ivanovitš. «Katkematuks saadetiste vooks sobivad tingimused suudab luua vaid läbi kogu Arktika kulgev linnadevaheline metroo.» / Sergei Pozdnjakov, VK

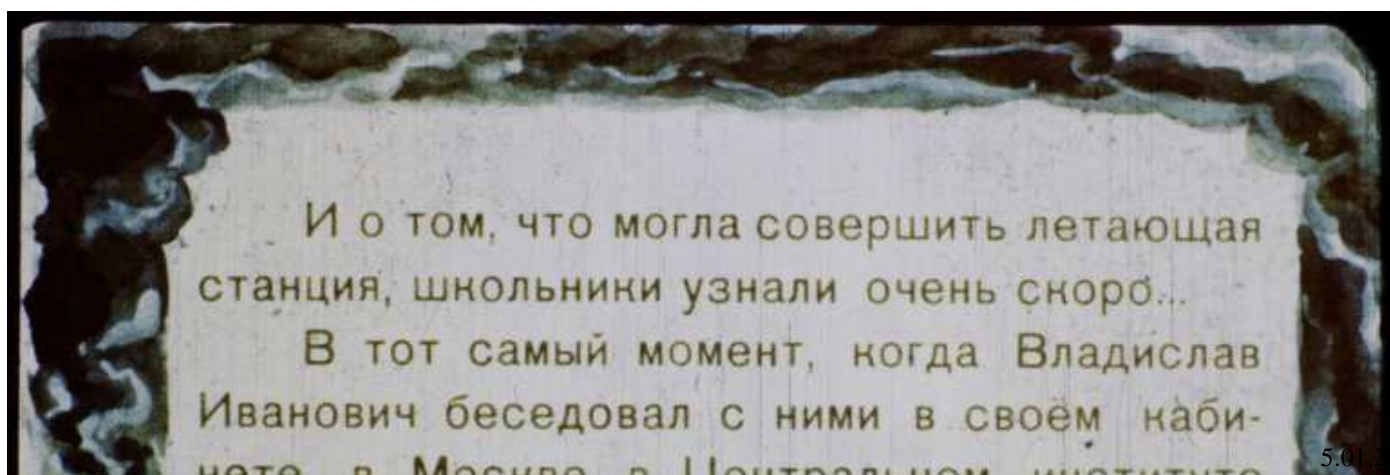

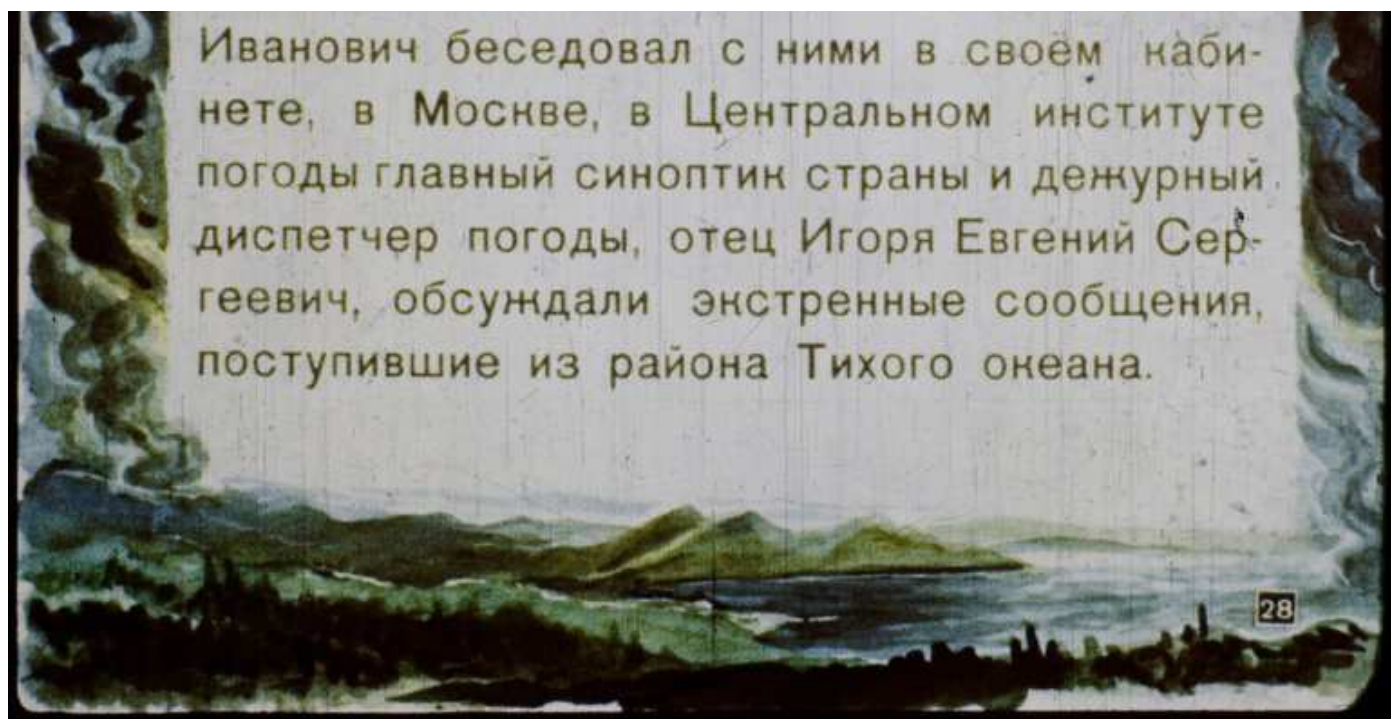

See on mudel puurmasinast kaevuri uuest konstruktsioonist. Masin hakkab töötama hiljuti avastatud meson-energiaga, mis tõstab tema töökiirust kolm korda. / Sergei Pozdnjakov, VK

Aga ka lendavatel ilma kontrollimise jaamadel on väga suur tulevik - kabinetis istuv inimene peab vaid vajutama raadiokontrolli nuppu ja masin lendab ise kohale, ajab laiali orkaani ja hävitab tormi. / Sergei Pozdnjakov, VK

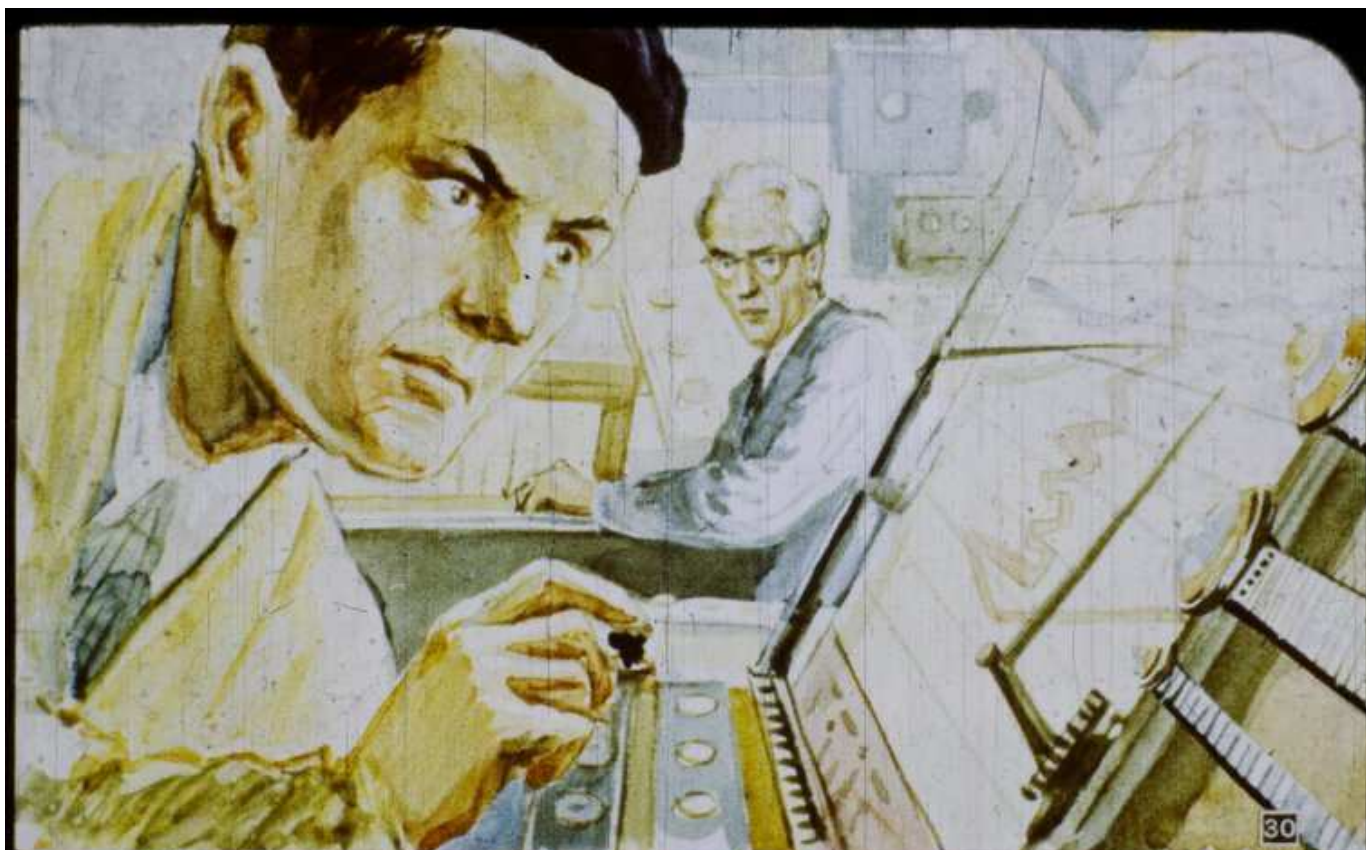

Sellest, mida suudab teha lendav jaam, said õpilased teada väga kiiresti. Sel samal momendil, kui Vladislav Ivanovitš nendega oma kabinetis jutustas, hindas Moskva Ilmakontrolli Keskinstituudi peasiinoptik ja valvedispetšer, Igori isa Jevgeni Sergejevitiš Vaikse Ookeani piirkonnast tulnud eriteadet. / Sergei Pozdnjakov, VK

«Just praegu tuli teade, et kaugetel saartel end varjavad viimased imperialistid on viinud läbi keelatud meson-relva katsed,» teatas peasiinoptik. «Katse käigus toimus enneolematu jõuga plahvatus, mis hävitas kõik saared ja kutsus samal ajal esile häired planeedi atmosfääris. / Sergei Pozdnjakov, VK

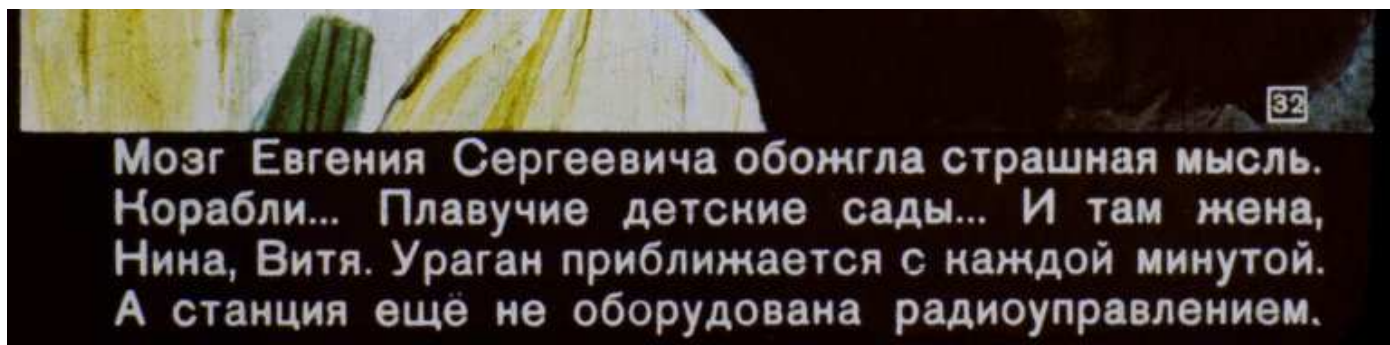
meson-relva katsed,» teatas peasünoptik. «Katse käigus toimus enneolematu jõuga plahvatus, mis hävitas kõik saared ja kutsus samal ajal esile häired planeedi atmosfääris. / Sergei Pozdnjakov, VK

– Вот почему наша умная машина прогнозов сегодня внезапно предсказала шторм в 12 баллов на Чёрном море, хотя вчерашний прогноз был благоприятным! – воскликнул Евгений Сергеевич.

«Sellepärast meie nutikas prognoosimasin ennustaski siis tänaseks Mustale merele 12-pallist tormi, kuigi eilne prognoos oli palju meeldivam,» hüüatas Jevgeni Sergejevitš. / Sergei Pozdnjakov, VK

Jevgeni Sergejevitši peas vasardas õudne mõte. Laevad... Ujuvad lasteaiad... Ja seal on naine, Nina ja Vitja. Orkaan läheneb iga minutiga. Aga jaam ei ole veel raadiokontrolliga varustatud! / Sergei Pozdnjakov, VK

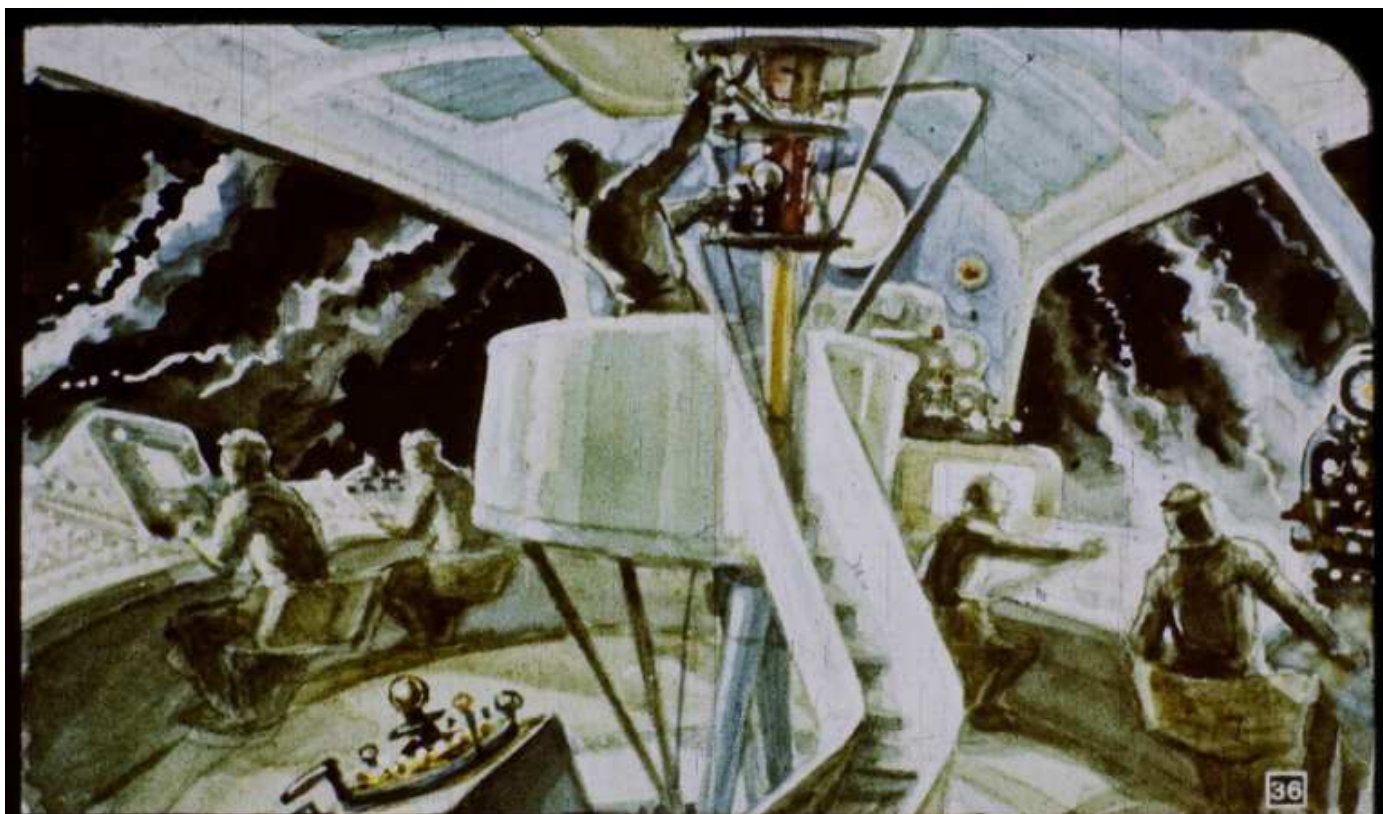
«Plahvatus Vaiksel ookeanil toob endaga kaasa õudsed orkaanid ja tormid. Inimesed on vaja kohe päästa!» ütles peasünoptik otsustavalt. «Kas meie lendav jaam on valmis?» / Sergei Pozdnjakov, VK

Разрешение на вылет было получено. И вот мимо окна летающей станции погоды уже мчатся высоченные водяные столбы. Они достают до самых облаков.

«Luba väljalennuks saadi. Lendjaama akna taga tormlevad juba pilvedeni ulatuvad kõrged veesambad.» / Sergei Pozdnjakov, VK

Главный синоптик опустил на окна чёрные стёкла. У пульты дежурили лаборанты. Огонь резал глаза даже сквозь чёрные стёкла... Ведь станция излучала мезоны невиданных энергий. Излучения воевали со смерчем.

Peasünoptik langetas akendele tumendatud klaasid ja laborandid asusid pultide taha, kuid isegi läbi mustade klaaside lõikas tuli nende silmi. Kogu jaam kiirgab nähtamatust meson-energiast. Kiirgus võitleb keerisega. / Sergei Pozdnjakov, VK

Когда, наконец, были выключены мезонные молнии и подняты чёрные стёкла, смерч, как по волшебству, исчез. Летающая станция управления погодой спасла сотни людей.

Kui meson-välgud lõpuks välja lülitati ja mustad klaasid akendelt eest tõsteti, näis nagu oleks torm justkui maagiliselt kadunud. Lendav ilma kontrollimise jaam oli päästnud sadade inimeste elud. / Sergei Pozdnjakov, VK

Взрыв на юге Тихого океана, грозивший смертельной опасностью Средиземному побережью, давал

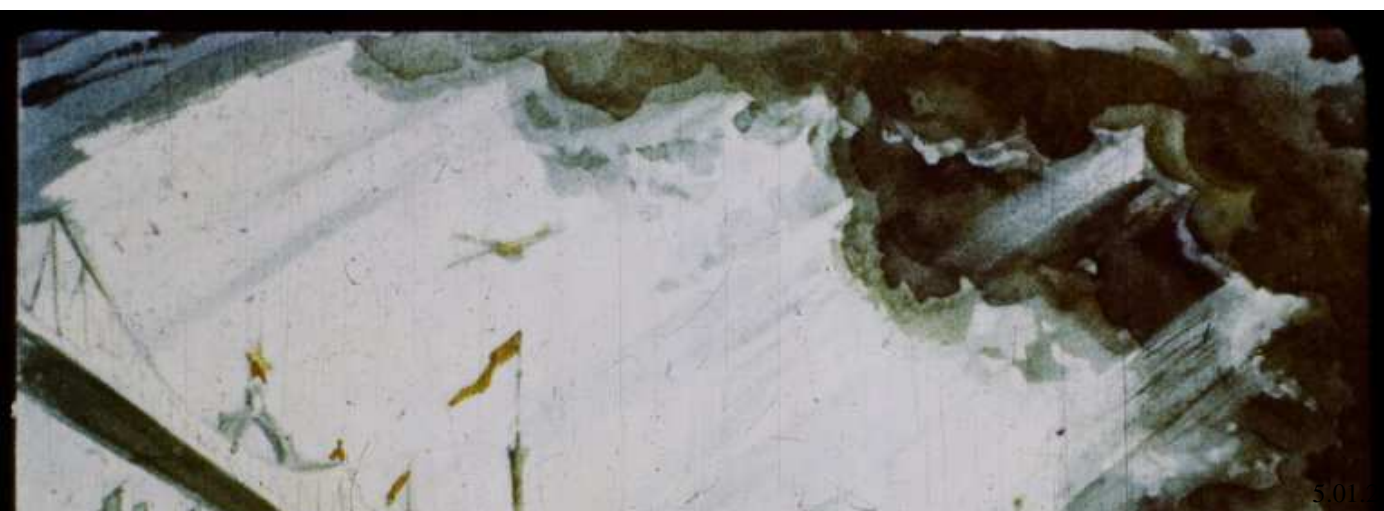
Взрыв на юге Тихого океана, грозивший смертельной опасностью Черноморскому побережью, давал себя знать и в столице. Серая непроглядная слизь ползла по унылому небу.

Musta mere rannikul eluohutliku olukorra tekitanud plahvatus Vaikse ookeani kohal andis endast tunda-teada ka pealinnas. Hall läbipaistmatu liga kattis tuhmi taeva. / Sergei Pozdnjakov, VK

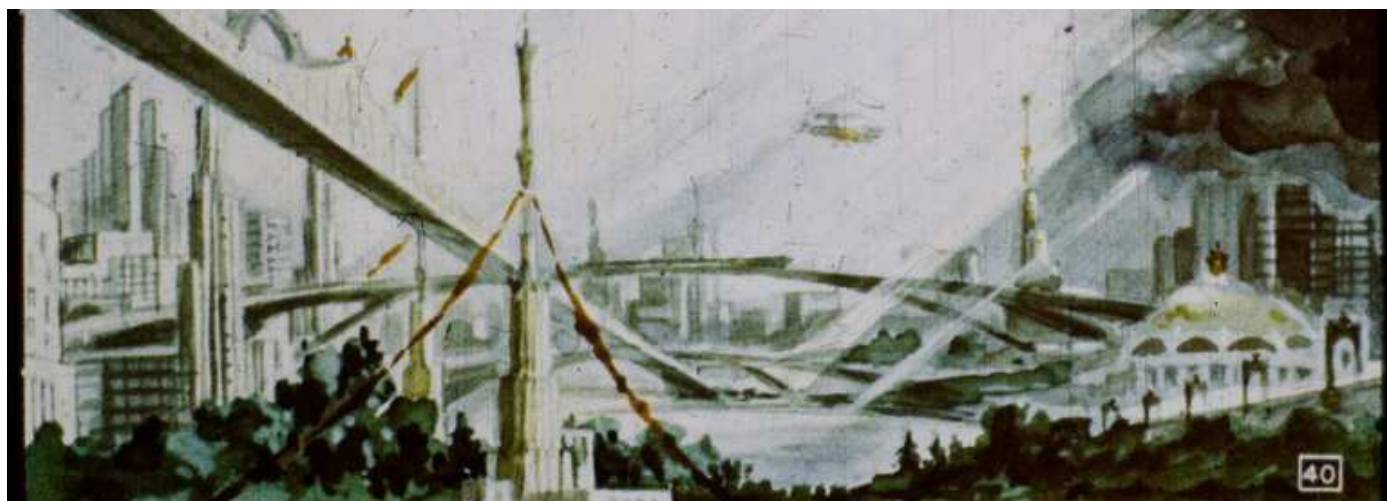

Но столица готовилась к празднику. На улицах чувствовалось необычайное оживление. Москвичи выхватывали друг у друга свежую газету с сообщениями о новых достижениях советской науки в управлении погодой.

Kuid pealinn valmistus tähtpäevaks. Ja tänavatel oli tunda ebatavalist elavnemist. Moskvalased ulatasid üksteisele värsket ajalehte, millest võis lugeda nõukogude teaduse uutest ilma kontrollimise valdkonna saavutustest. / Sergei Pozdnjakov, VK

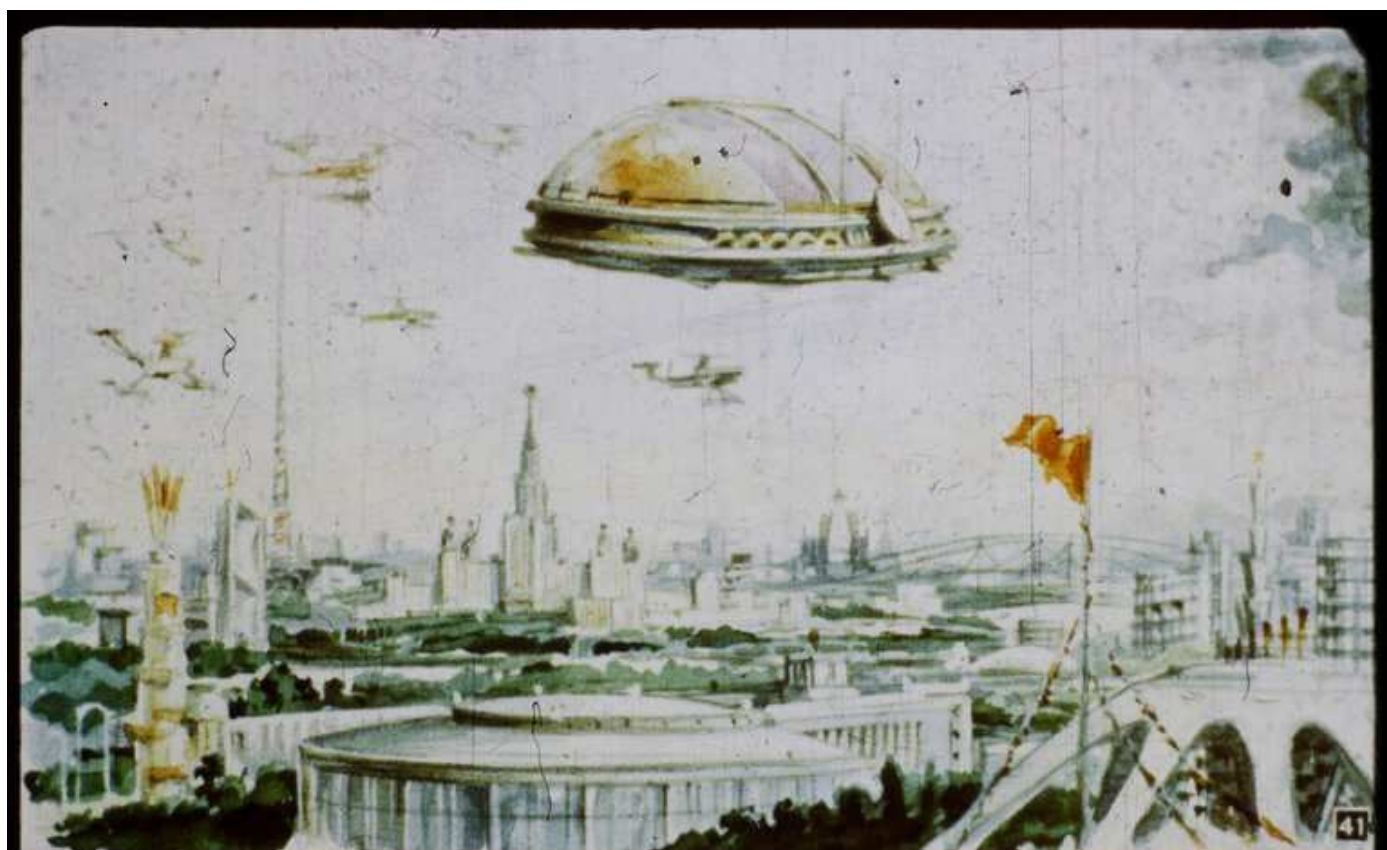

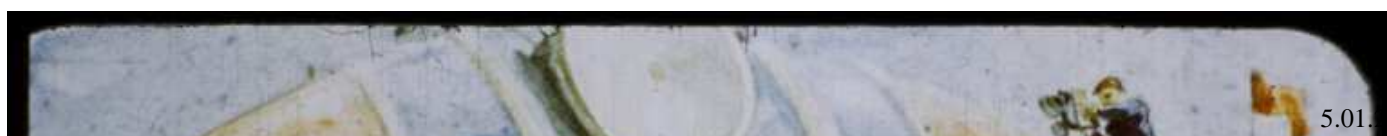
И вот внезапно распались тучи, и столбы золотистого света носом легли на дома и парки. Светлый коридор всё расширялся.

Järsku hajusid pilved ja kuldsed valgusevihud paistsid majadele ja parkidele. Hele valgusekoridor muudkui laienes. / Sergei Pozdnjakov, VK

Над городом медленно плыла летающая станция управления погодой. Ликующая столица готовилась к 100-летию Великого Октября. Это торжество совпало с большой победой советской науки над природой.

«Linna kohale lendas aeglaselt ilma kontrollimise jaam. Juubeldav pealinn valmistus Suure Oktoobrirevolutsiooni 100. aastapäevaks – suursündmus langes kokku suure Nõukogude teaduse võiduga looduse üle.» / Sergei Pozdnjakov, VK

Когда отец Игоря вышел из летающей станции погоды, сын долго не мог вырваться из его на этот раз особенно крепких объятий.

Kui Igori isa lendavast ilmajaamast väljus, ei suutnud poeg tema embusest pikka aega lahti lasta. / Sergei Pozdnjakov, VK

Вечером Евгений Сергеевич включил телевидефон и вызвал теплоход „Нахетия“. С экрана улыбалась жена, а Нина стояла около неё и кричала: „Папа,

и вызвал теплоход „Нахетия“. С экрана улыбалась жена, а Нина стояла около неё и кричала: „Папа, у нас был такой тёплый, тёплый дождик!“

Õhtul lülitas Jevgeni Sergejevitš sisse televideofoni ja kutsus mootorlaev Kahhethit. Abikaasa naeratas ekraanil, Nina seisis tema kõrval ja hüüdis: «Issi, meil oli nii-nii soe vihm!» / Sergei Pozdnjakov, VK